

HABERLER:

■ Ebedî Şef Atatürk'ün Tarih ve Dil Kurumlarına son iltifatları:

1 İkinci teşrin 1938 de Türkiye Büyük Millet Meclisinin Beşinci devre Dördüncü yılının açılışı münasebetile Atatürk'ün Başvekil Celâl Bayar tarafından okunan son nutuklarında Türk Tarih ve Dil Kurumları için daima fahriyle yad edilecek çok kıymetli iltifat ve takdir cümleleri vardır. Bu cümleleri her iki kurumun büyük kurucusuna karşı beslediğimiz ebedî minnet ve şükran duygularımızla naklediyoruz :

«Türk Tarih ve Dil Kurumları'nın çalışmaları takdire lâyık kıymet ve mahiyet arzemektedir. Tarih tezimizi reddedilmez delil ve vesikalarla ilim dünyasına tanıtan Tarih Kurumu memleketin muhtelif yerlerinde yeniden kazılar yaptırmış ve beynelmîlel toplantılara muvaffakiyetle iştirâk ederek yaptığı tebliğlerle ecnebi uzmanların alâka ve takdirlerini kazanmıştır.

Dil Kurumu en güzel ve feyizli bir iş olarak türlü ilimlere ait Türkçe terimleri tesbit etmiş ve bu suretle dilimiz yabancı dillerin tesirinden kurtulma yolunda esaslı adımını atmıştır.»

■ Türk Tarih Kurumunun ve Türk ilim dünyasının büyük kaybı:

Türk Tarih Kurumu 10 İkinci teşrin 1938 de büyük kurucusu ve koruyucusu Atatürk'ün ölümüyle en derin bir matem içinde bulunurken, 16 İkinci teşrin 1938 Çarşamba günü İkinci Reisi ünlü Türk âlimi Halil Etem'i de kaybetmek suretile yeni bir matem acısını tatmış oldu. Halil Etem yalnız Türk müzeciliğine yaptığı emsalsiz ve cihanşümül hizmetlerle değil, engin kültürü, yüksek karakter ve asaleti, mesaisindeki intizam ve ciddiyetle imtisale lâyık bir insan nümunesi idi. Türk Tarih Kurumu bu acı haberi okuyucularına içi sızlıyarak haber verirken, Belleten'in önümüzdeki nushalarından birini kıymetli İkinci Reisinin hatırasına tahsis edeceğini de bildirir.

■ Türk Tarih Kurumu Reisi Hasan Cemil Çambel'in Alman Devleti Arkeoloji Enstitüsüne aslı aza seçilmesi:

Dünya Arkeoloji Kurumlarının en büyüklerinden ve yüz seneyi geçen zengin mazisiyle bu ilmin en salâhiyetli alemdarlarından biri olan Alman Devleti Arkeoloji Enstitüsü, ahiren meşhur Alman arkeoloğu ve sanat tarihçisi Winckelmann günü şerefine tertip ettiği fevkalâde bir içtimada Türk Tarih Kurumu Başkanı ve Bolu Saylavı Hasan Cemil Çambel'i ittifakla enstitünün aslı azalığına intihap etmiş ve bu intihap aşağıdaki mektupla tebliğ edilerek enstitünün azalık beratı da gönderilmiştir.

«Alman Devleti Arkeoloji Enstitüsünün merkez direktörlüğünün, bu seneki genel toplantısında, Winckelmann gününün bu yıl tesidi (9 Birinci kânun 1938) münasebetiyle sizi Enstitüye aslı aza tayin etmek arzusunu müttefikan izhar ettiğini bildirmekte şeref kazanırım.

Kendisine yalnız pek muvaffakiyetli hafriyatı değil, aynı zamanda pek kıymetli neşriyatı borçlu olduğumuz Türk Tarih Kurumunun Başkanı sıfatıyla, arkeoloji ilmine büyük ve beka bulacak hizmetlerde bulundunuz. Fevkalâde güzel sergisiyle birlikte idareniz altında bulunmuş olan geçen seneki büyük Tarih kongresi en eski tarihe ait araştırmalarda bir dönüm noktası olarak kalmakta ve hafızamızda pek canlı yaşamaktadır. Enstitümüzün asli azalığına tayininiz, size ve çalışmalarınıza borçlu olduğumuz şeyler için ancak mütevazî bir teşekkür mahiyetindedir.»

■ Reiscümhur İsmet İnönü Türk Tarih ve Dil Kurumlarını yüksek himayeleri altına almışlardır. Millî Şefin bu kararlarını Türk Tarih kurumuna bildiren tezkere ile, Türk Tarih Kurumu fahrî Reisi ve Türk Dil Kurumu Reisi Maarif Vekili Hasan-Âli Yücel'in her iki Kurum adına Reiscümhura gönderdikleri teşekkür mektubunu aynen dercediyoruz:

TÜRKİYE
Riyaseticümhur
Umumî Kâtipliği
4/70

Ankara : 17/1/1939

Bay Hasan Cemil Çambel
Türk Tarih Kurumu Başkanı
Bolu Soyları

Ankara

Reiscümhurumuzun, millî kültür inkişafımızda mühim esaslardan biri olan tarih inkılâbındaki çalışmalarla ötedenberi yakından alâkadar oldukları için Kurumunuzun himayelerinde çalışmasını memnuniyetle kabul buyurduklarını saygılarımla arz ederim.

Umumi Kâtip
K. Gedeleş

Millî Şef İsmet İnönü
Reiscümhur

Millî benliğimizin kaynaklarını ve medenî varlığımızın kıymetini bize tanıtan Tarih Tezi ile millî şuurumuzun hazinesi olan dilimizin eskiliğini, özlülüğünü, zenginliğini meydana çıkaran dil inkılâbının organları Tarih ve Dil kurumlarının yüksek himayelerine mazhariyetini, her iki Kurumdaki arkadaşlarım ve kendim, en derin şükran hislerimizle, bugün, öğrenmiş bulunuyoruz. Millî iradenin timsali olan yüksek varlıklarına ulaştırmak istediğimiz bu içten gelen duyguların, çalışmalarımızı artıracak ve vazifelerimize bağımızı daha çok kuvvetlendirecek bir and olduğuna itimat buyurmanızı diler, ellerinizi öperek en derin saygılarımızı sunarız.

Maarif Vekili
Türk Tarih Kurumu Fahrî Reisi
ve
Türk Dil Kurum Reisi
Hasan - Âli Yücel